Rúmfræði

Bergur Snorrason

4. apríl 2019

Efnisyfirlit

Inngangur

2 Rúmfræði

Rúmfræði í bitum

Bergur Snorrason

Google Code Jam

• Aðfaranótt 6. apríl hefst fyrsta umferð í Google Code Jam.

3/59

Google Code Jam

- Aðfaranótt 6. apríl hefst fyrsta umferð í Google Code Jam.
- Hún stendur yfir í 24 tíma.

3/59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

Google Code Jam

- Aðfaranótt 6. apríl hefst fyrsta umferð í Google Code Jam.
- Hún stendur yfir í 24 tíma.
- Ég mæli með.

3 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

• Eftir viku verður lokakeppnin okkar.

4/59

- Eftir viku verður lokakeppnin okkar.
- Dæmin verða sex talsnins:

4/59

- Eftir viku verður lokakeppnin okkar.
- Dæmin verða sex talsnins:
  - Assosiation of Myths

- Eftir viku verður lokakeppnin okkar.
- Dæmin verða sex talsnins:
  - Assosiation of Myths
  - Digbuild

4 / 59

- Eftir viku verður lokakeppnin okkar.
- Dæmin verða sex talsnins:
  - Assosiation of Myths
  - Digbuild
  - Geezer Scripts

4 / 59

- Eftir viku verður lokakeppnin okkar.
- Dæmin verða sex talsnins:
  - Assosiation of Myths
  - Digbuild
  - Geezer Scripts
  - Planetaris

- Eftir viku verður lokakeppnin okkar.
- Dæmin verða sex talsnins:
  - Assosiation of Myths
  - Digbuild
  - Geezer Scripts
  - Planetaris
  - Strikercount

- Eftir viku verður lokakeppnin okkar.
- Dæmin verða sex talsnins:
  - Assosiation of Myths
  - Digbuild
  - Geezer Scripts
  - Planetaris
  - Strikercount
  - Tildes

- Eftir viku verður lokakeppnin okkar.
- Dæmin verða sex talsnins:
  - Assosiation of Myths
  - Digbuild
  - Geezer Scripts
  - Planetaris
  - Strikercount
  - Tildes
- Keppnin verður með svipuðu sniði og síðast.

- Eftir viku verður lokakeppnin okkar.
- Dæmin verða sex talsnins:
  - Assosiation of Myths
  - Digbuild
  - Geezer Scripts
  - Planetaris
  - Strikercount
  - Tildes
- Keppnin verður með svipuðu sniði og síðast.
- Til að fá skil þarf að leysa eitt dæmi.

Efnisyfirlit

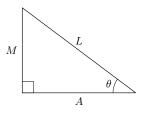
Inngangur

2 Rúmfræði

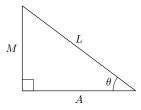
Rúmfræði í bitum

Bergur Snorrason

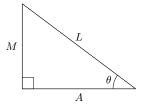
 Þessi glæra ætti að vera upprifjun fyrir flest ykkar.

- Þessi glæra ætti að vera upprifjun fyrir flest ykkar.
- Príhyrningur er sagður rétthyrndur ef eitt horna hans er 90° .

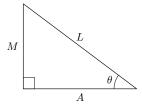

- Þessi glæra ætti að vera upprifjun fyrir flest ykkar.
- Príhyrningur er sagður rétthyrndur ef eitt horna hans er 90° .
- Fyrir rétthyrnda þríhyrninga gildir:

- Þessi glæra ætti að vera upprifjun fyrir flest ykkar.
- Þríhyrningur er sagður rétthyrndur ef eitt horna hans er 90°.
- Fyrir rétthyrnda þríhyrninga gildir: $\frac{A}{I} = \cos \theta$.

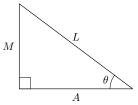
•
$$\frac{A}{L} = \cos \theta$$
.

- Þessi glæra ætti að vera upprifjun fyrir flest ykkar.
- Príhyrningur er sagður rétthyrndur ef eitt horna hans er 90° .
- Fyrir rétthyrnda þríhyrninga gildir:

•
$$\frac{A}{L} = \cos \theta$$
.

•
$$\frac{M}{I} = \sin \theta$$

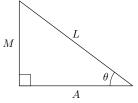

- Þessi glæra ætti að vera upprifjun fyrir flest ykkar.
- Príhyrningur er sagður rétthyrndur ef eitt horna hans er 90° .
- Fyrir rétthyrnda þríhyrninga gildir:

•
$$\frac{A}{L} = \cos \theta$$
.

•
$$\frac{M}{L} = \sin \theta$$
.

•
$$\frac{M}{A} = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \tan \theta$$

- Þessi glæra ætti að vera upprifjun fyrir flest ykkar.
- Þríhyrningur er sagður rétthyrndur ef eitt horna hans er 90°.
- Fyrir rétthyrnda þríhyrninga gildir:

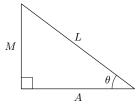
$$\frac{A}{L} = \cos \theta.$$

•
$$\frac{M}{L} = \sin \theta$$

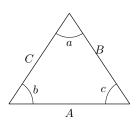
•
$$\frac{M}{A} = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \tan \theta$$

• Einnig gildir regla Pýthagorasar,

$$L^2 = A^2 + M^2.$$

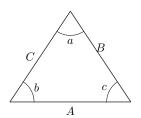

• Almennar gildir um þríhyrninga:

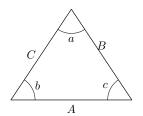
Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019 7/59

$$\bullet \ \, \text{Almennar gildir um þríhyrninga:} \\ \bullet \ \, \frac{\sin a}{A} = \frac{\sin b}{B} = \frac{\sin c}{C} \ \, \text{(sínus reglan)}.$$

Almennar gildir um þríhyrninga:

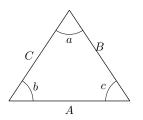
•
$$\frac{\sin a}{A} = \frac{\sin b}{B} = \frac{\sin c}{C}$$
 (sínus reglan).
• $A^2 = B^2 + C^2 - 2BC\cos a$ (kósínus reglan)

• Almennar gildir um þríhyrninga:

•
$$\frac{\sin a}{A} = \frac{\sin b}{B} = \frac{\sin c}{C}$$
 (sínus reglan).

- $A^{21} = B^2 + C^2 2BC \cos a$ (kósínus reglan)
- Æfing: Sannið reglu Pýthagorasar með kósínus reglunni.

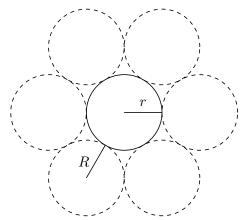

Pér er gefið heiltölu n og rauntölu r. Pú teiknar hring á blað með geilsa r. Pú vilt teikna n jafn stóra hringi í kringum hringinn þinn þannig að þeir skeri hringinn þinn og aðlæga hringi í nákvæmlega einum punkti. Hver þarf geilsi ytri hringjanna að vera.

https://codeforces.com/problemset/problem/1100/C

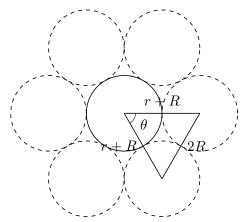
Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019 8/59

Ef n=6 fæst eftirfarandi mynd, þar sem R er svarið.

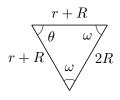

9 / 59

Sjáum að fjarlægðin frá miðjum myndarinnar að miðju ytri hringjanna er r+R. Við fáum því eftirfarandi jafnarma þríhyrning.

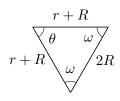
• Hornið θ af síðustu glæru er það eina (ásamt R, að sjálfsögðu) háð n á myndinn, svo almennt burfum við að finna R út frá eftirfarandi mynd.

11 / 59

• Hornið θ af síðustu glæru er það eina (ásamt R, að sjálfsögðu) háð n á myndinn, svo almennt þurfum við að finna R út frá eftirfarandi mynd.

• Nú er
$$\theta = \frac{360^{\circ}}{n}$$
 og $\omega = \frac{180^{\circ} - \theta}{2}$.

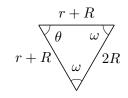

• Hornið θ af síðustu glæru er það eina (ásamt R, að sjálfsögðu) háð n á myndinn, svo almennt þurfum við að finna R út frá eftirfarandi mynd.

$$\bullet \ \ {\rm N\'u} \ {\rm er} \ \theta = \frac{360^\circ}{n} \ {\rm og} \ \omega = \frac{180^\circ - \theta}{2}.$$

• Sínus reglan gefur okkur svo að

$$\frac{2R}{\sin \theta} = \frac{r + R}{\sin \omega} \Rightarrow 2R \sin \omega - R \sin \theta = r \sin \theta \Rightarrow R = \frac{r \sin \theta}{2 \sin \omega - \sin \theta}$$

11 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

Tvinntölur

• Skilgreinum mengið $\mathbb{C}:=\mathbb{R}\times\mathbb{R}.$

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019 12 / 59

Tvinntölur

- Skilgreinum mengið $\mathbb{C}:=\mathbb{R}\times\mathbb{R}$.
- Skilgreinum svo margföldun á $\mathbb C$ þannig að fyrir $(a,b),(c,d)\in\mathbb C$ þ.a.

$$(a,b)\cdot(c,d) = (ac - bd, ad + bc)$$

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019 12 / 59

Tvinntölur

- Skilgreinum mengið $\mathbb{C}:=\mathbb{R}\times\mathbb{R}$.
- Skilgreinum svo margföldun á $\mathbb C$ þannig að fyrir $(a,b),(c,d)\in\mathbb C$ þ.a.

$$(a,b) \cdot (c,d) = (ac - bd, ad + bc)$$

 Við táknum iðulega $(0,1) \in \mathbb{C}$ með i og $(x,y) \in \mathbb{C}$ með x+yi.

12 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

Tvinntölur

- Skilgreinum mengið $\mathbb{C}:=\mathbb{R}\times\mathbb{R}$.
- Skilgreinum svo margföldun á $\mathbb C$ þannig að fyrir $(a,b),(c,d)\in\mathbb C$ þ.a.

$$(a,b) \cdot (c,d) = (ac - bd, ad + bc)$$

- Við táknum iðulega $(0,1) \in \mathbb{C}$ með i og $(x,y) \in \mathbb{C}$ með x+yi.
- Stök C kallast tvinntölur.

12 / 59

Tvinntölur

- Skilgreinum mengið $\mathbb{C}:=\mathbb{R}\times\mathbb{R}$.
- Skilgreinum svo margföldun á $\mathbb C$ þannig að fyrir $(a,b),(c,d)\in\mathbb C$ þ.a.

$$(a,b)\cdot(c,d) = (ac - bd, ad + bc)$$

- Við táknum iðulega $(0,1) \in \mathbb{C}$ með i og $(x,y) \in \mathbb{C}$ með x+yi.
- Stök C kallast tvinntölur.
- Ef $z = x + yi \in \mathbb{C}$ þá köllum við x raunhluta z og y þverhluta z.

Bergur Snorrason

Tvinntölur

- Skilgreinum mengið $\mathbb{C}:=\mathbb{R}\times\mathbb{R}$.
- Skilgreinum svo margföldun á $\mathbb C$ þannig að fyrir $(a,b),(c,d)\in\mathbb C$ þ.a.

$$(a,b)\cdot(c,d) = (ac - bd, ad + bc)$$

- Við táknum iðulega $(0,1) \in \mathbb{C}$ með i og $(x,y) \in \mathbb{C}$ með x+yi.
- Stök C kallast tvinntölur.
- Ef $z = x + yi \in \mathbb{C}$ þá köllum við x raunhluta z og y þverhluta z.
- Ef z = x + yi þá er lengd z gefin með $|z| = \sqrt{x^2 + y^2}$.
- ullet Ef z=x+yi köllum við x-yi samoka z, táknað $\overline{z}.$

◆ロト ◆母 ト ◆ 恵 ト ◆ 恵 ・ 夕 Q ○

Efnisyfirlit

Inngangur

2 Rúmfræði

Rúmfræði í bitum

• Við munum aðallega fjalla tvívíða rúmfræði í þessum fyrirlestri.

14 / 59

- Við munum aðallega fjalla tvívíða rúmfræði í þessum fyrirlestri.
- Þegar leysa þarf þrívíð rúmfræði dæmi er oft góð hugmynd að byrja á að leysa dæmin í tveimur víddum (ef unnt er) og reyna svo að yfirfæra tvívíðu lausnina í þriðju víddina.

- Við munum aðallega fjalla tvívíða rúmfræði í þessum fyrirlestri.
- Þegar leysa þarf þrívíð rúmfræði dæmi er oft góð hugmynd að byrja á að leysa dæmin í tveimur víddum (ef unnt er) og reyna svo að yfirfæra tvívíðu lausnina í þriðju víddina.
- Hingað til í námskeiðinu höfum við að mestu fengist við heiltölur og stöku sinnum þurft að vinna með fleytitölur.

14 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

- Við munum aðallega fjalla tvívíða rúmfræði í þessum fyrirlestri.
- Þegar leysa þarf þrívíð rúmfræði dæmi er oft góð hugmynd að byrja á að leysa dæmin í tveimur víddum (ef unnt er) og reyna svo að yfirfæra tvívíðu lausnina í þriðju víddina.
- Hingað til í námskeiðinu höfum við að mestu fengist við heiltölur og stöku sinnum þurft að vinna með fleytitölur.
- I rúmfræði er þetta þó öfugt, við vinnum aðallega með fleytitölur og stöku sinnum heiltölur.

14 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

- Við munum aðallega fjalla tvívíða rúmfræði í þessum fyrirlestri.
- Þegar leysa þarf þrívíð rúmfræði dæmi er oft góð hugmynd að byrja á að leysa dæmin í tveimur víddum (ef unnt er) og reyna svo að yfirfæra tvívíðu lausnina í þriðju víddina.
- Hingað til í námskeiðinu höfum við að mestu fengist við heiltölur og stöku sinnum þurft að vinna með fleytitölur.
- Í rúmfræði er þetta þó öfugt, við vinnum aðallega með fleytitölur og stöku sinnum heiltölur.
- Þegar við notum fleytitölur er mikilvægt að passa að samanburðir er ekki fullkomnir.

- Við munum aðallega fjalla tvívíða rúmfræði í þessum fyrirlestri.
- Þegar leysa þarf þrívíð rúmfræði dæmi er oft góð hugmynd að byrja á að leysa dæmin í tveimur víddum (ef unnt er) og reyna svo að yfirfæra tvívíðu lausnina í þriðju víddina.
- Hingað til í námskeiðinu höfum við að mestu fengist við heiltölur og stöku sinnum þurft að vinna með fleytitölur.
- Í rúmfræði er þetta þó öfugt, við vinnum aðallega með fleytitölur og stöku sinnum heiltölur.
- Þegar við notum fleytitölur er mikilvægt að passa að samanburðir er ekki fullkomnir.
- Við látum því duga að tvær tölur sé nógu líkar, í vissum skilningi.

Fleytitölu samanburðir

```
// daemi um algengan epsilon-slaka
#define EPS 1e-9
int eq(double a, double b)
{
    return fabs(a - b) < EPS;
}
int neq(double a, double b)
{
    return fabs(a - b) >= EPS;
}
```

• Það eru tvær algengar leiðir til að útfæra punkta í plani.

16 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

- Það eru tvær algengar leiðir til að útfæra punkta í plani.
- Augljósari aðferðin er að skilgreina gagnagrind (struct) sem geymir tvær fleytitölur.

- Það eru tvær algengar leiðir til að útfæra punkta í plani.
- Augljósari aðferðin er að skilgreina gagnagrind (struct) sem geymir tvær fleytitölur.
- Hin aðferðin er að nota innbyggða (í flestum málum) tvinntölu gagnatagið.

16 / 59

- Það eru tvær algengar leiðir til að útfæra punkta í plani.
- Augljósari aðferðin er að skilgreina gagnagrind (struct) sem geymir tvær fleytitölur.
- Hin aðferðin er að nota innbyggða (í flestum málum) tvinntölu gagnatagið.
- Þó þessi aðgerð gæti verið nokkuð heimulleg þá er hún þægileg og fljótleg í útfærslu.

ullet Fallið real(p) skilar ofanvarpi p á x-ás.

17 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

- Fallið real(p) skilar ofanvarpi p á x-ás.
- ullet Fallið imag(p) skilar ofanvarpi p á y-ás.

- Fallið real(p) skilar ofanvarpi p á x-ás.
- Fallið imag(p) skilar ofanvarpi p á y-ás.
- ullet Fallið abs(p) skilar fjarlægð p frá (0,0).

17 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

- Fallið real(p) skilar ofanvarpi p á x-ás.
- Fallið imag(p) skilar ofanvarpi p á y-ás.
- Fallið abs(p) skilar fjarlægð p frá (0,0).
- ullet Fallið abs(p q) skilar fjarlægð milli p og q.

17 / 59

- Fallið real(p) skilar ofanvarpi p á x-ás.
- Fallið imag(p) skilar ofanvarpi p á y-ás.
- Fallið abs(p) skilar fjarlægð p frá (0,0).
- Fallið abs (p q) skilar fjarlægð milli p og q.
- Fallið arg(p) skilar horninu sem p myndar við jákvæða hluta x-ás.

17 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

- Fallið real(p) skilar ofanvarpi p á x-ás.
- Fallið imag(p) skilar ofanvarpi p á y-ás.
- Fallið abs(p) skilar fjarlægð p frá (0,0).
- ullet Fallið abs (p q) skilar fjarlægð milli p og q.
- Fallið arg(p) skilar horninu sem p myndar við jákvæða hluta x-ás.
- Fallið norm(p) skilar sama og abs(p)*abs(p).

- Fallið real(p) skilar ofanvarpi p á x-ás.
- Fallið imag(p) skilar ofanvarpi p á y-ás.
- Fallið abs(p) skilar fjarlægð p frá (0,0).
- Fallið abs (p q) skilar fjarlægð milli p og q.
- Fallið arg(p) skilar horninu sem p myndar við jákvæða hluta x-ás.
- Fallið norm(p) skilar sama og abs(p)*abs(p).
- Fallið conj(p) speglar p um x-ás.

```
// 1:
typedef struct
{
   double x, y;
} point;

// 2:
typedef complex<double> point;
```

Pú byrjar í (0,0) og færð gefnar skipanir. Skapnirnar eru allar einn bókstafur og ein tala. Ef skipunin er 'f' x gengur þú áfram um x metra, 'b' x gengur þú aftur á bak um x metra, 'r' x snýrð þú þér um x gráður til hægri og 'l' x snýrð þú þér um x gráður til vinstri. Eftir að fylgja öllum þessum skipunum, hversu langt ertu frá (0,0).

• Ef við erum í $p \in \mathbb{C}$ og viljum taka r metra skref í stefnu θ getum við einfaldlega lagt $r \cdot e^{i\theta}$ við p.

20 / 59

- Ef við erum í $p \in \mathbb{C}$ og viljum taka r metra skref í stefnu θ getum við einfaldlega lagt $r \cdot e^{i\theta}$ við p.
- Hvert við snúum í upphafi skiptir ekki mál því það hefur ekki áhrif á fjarlægðinni til (0,0).

```
int main()
   double pi = acos(-1);
   point p(0.0, 0.0);
   double x, r = 0.0;
   int i, n = get int();
   for (i = 0; i < n; i++)
       char c = getchar();
       x = get_int();
       if (c = 'f')  p = p + x*exp(r*point(0.0, 1.0));
        else if (c = 'b') p = p + x*exp((r + pi)*point(0.0, 1.0));
        else if (c == 'r') r = r - pi*x/180.0;
       else if (c == 'l') r = r + pi*x/180.0;
    printf("%.8f\n", abs(p));
   return 0:
```

• Samkvæmt fyrstu frumsendu rúmfræðinnar skilgreina tveir ólíkir punktar nákvæmlega eina línu.

- Samkvæmt fyrstu frumsendu rúmfræðinnar skilgreina tveir ólíkir punktar nákvæmlega eina línu.
- Svo við getum einfaldlega sagt að lína sé tveir punktar.

- Samkvæmt fyrstu frumsendu rúmfræðinnar skilgreina tveir ólíkir punktar nákvæmlega eina línu.
- Svo við getum einfaldlega sagt að lína sé tveir punktar.
- Helsti ókostur þessa aðferðar er að sama línan getur verið skilgreint með mismunandi pörum af puntkum.

- Samkvæmt fyrstu frumsendu rúmfræðinnar skilgreina tveir ólíkir punktar nákvæmlega eina línu.
- Svo við getum einfaldlega sagt að lína sé tveir punktar.
- Helsti ókostur þessa aðferðar er að sama línan getur verið skilgreint með mismunandi pörum af puntkum.
- Stundum hentar betur að skilgreina línu með skurðpunkt við y-ás og hallatölu.

- Samkvæmt fyrstu frumsendu rúmfræðinnar skilgreina tveir ólíkir punktar nákvæmlega eina línu.
- Svo við getum einfaldlega sagt að lína sé tveir punktar.
- Helsti ókostur þessa aðferðar er að sama línan getur verið skilgreint með mismunandi pörum af puntkum.
- ullet Stundum hentar betur að skilgreina línu með skurðpunkt við y-ás og hallatölu.
- Pá er einfaldara að bera saman línur en það þarf að höndla sérstaklega línuna í gegnum (0,0) og (0,1).

 Ef tvær línur eru ekki samsíða þá skerast þær í nákvæmlega einum punkti.

- Ef tvær línur eru ekki samsíða þá skerast þær í nákvæmlega einum punkti.
- Við þurfum oft að finna þennan punkt.

- Ef tvær línur eru ekki samsíða þá skerast þær í nákvæmlega einum punkti.
- Við þurfum oft að finna þennan punkt.
- Gefum okkur tvær línur $\{(x,y):ax+by=c\}$ og $\{(x,y):dx+ey=f\}.$

23 / 59

- Ef tvær línur eru ekki samsíða þá skerast þær í nákvæmlega einum punkti.
- Við þurfum oft að finna þennan punkt.
- Gefum okkur tvær línur $\{(x,y):ax+by=c\}$ og $\{(x,y):dx+ey=f\}.$
- Gerum ráð fyrir að línurnar séu ekki samsíða.

23 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

- Ef tvær línur eru ekki samsíða þá skerast þær í nákvæmlega einum punkti.
- Við þurfum oft að finna þennan punkt.
- Gefum okkur tvær línur $\{(x,y):ax+by=c\}$ og $\{(x,y):dx+ey=f\}.$
- Gerum ráð fyrir að línurnar séu ekki samsíða.
- Skurðpunkturinn fæst þá greinilega með því að leysa jöfnuhneppið

$$\left(\begin{array}{cc|c} a & b & c \\ d & e & f \end{array}\right)$$

$$\left(\begin{array}{cc} a & b \\ d & e \end{array}\right) \left(\begin{array}{c} x \\ y \end{array}\right) = \left(\begin{array}{c} c \\ f \end{array}\right)$$

$$\begin{pmatrix} a & b \\ d & e \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} c \\ f \end{pmatrix}$$
$$\Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & b \\ d & e \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} c \\ f \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} a & b \\ d & e \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} c \\ f \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & b \\ d & e \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} c \\ f \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \frac{1}{ae - bd} \begin{pmatrix} e & -b \\ -d & a \end{pmatrix} \begin{pmatrix} c \\ f \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} a & b \\ d & e \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} c \\ f \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & b \\ d & e \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} c \\ f \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \frac{1}{ae - bd} \begin{pmatrix} e & -b \\ -d & a \end{pmatrix} \begin{pmatrix} c \\ f \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \frac{1}{ae - bd} \begin{pmatrix} ce - bf \\ af - cd \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} a & b \\ d & e \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} c \\ f \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & b \\ d & e \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} c \\ f \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \frac{1}{ae - bd} \begin{pmatrix} e & -b \\ -d & a \end{pmatrix} \begin{pmatrix} c \\ f \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \frac{1}{ae - bd} \begin{pmatrix} ce - bf \\ af - cd \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{ce - bf}{ae - bd} \\ \frac{af - cd}{ae - bd} \end{pmatrix}$$

 Af augljósum ástæðum sést að best er að skilgreina línustrik sem par punkta, nánar tiltekið endapunkta línustriksins.

25 / 59

- Af augljósum ástæðum sést að best er að skilgreina línustrik sem par punkta, nánar tiltekið endapunkta línustriksins.
- Markmið okkar í þessum hluta af fyrirlestrinu verður að útfæra fall sem finnur fjarlægð milli línustrika.

- Af augljósum ástæðum sést að best er að skilgreina línustrik sem par punkta, nánar tiltekið endapunkta línustriksins.
- Markmið okkar í þessum hluta af fyrirlestrinu verður að útfæra fall sem finnur fjarlægð milli línustrika.
- Við munum byrja á að útfæra góð hjálparföll sem nýtast meðal annars í að finna þessa fjarlægð, en eru einnig hentug í öðrum dæmum.

- Af augljósum ástæðum sést að best er að skilgreina línustrik sem par punkta, nánar tiltekið endapunkta línustriksins.
- Markmið okkar í þessum hluta af fyrirlestrinu verður að útfæra fall sem finnur fjarlægð milli línustrika.
- Við munum byrja á að útfæra góð hjálparföll sem nýtast meðal annars í að finna þessa fjarlægð, en eru einnig hentug í öðrum dæmum.
- Við munum útfæra:

- Af augljósum ástæðum sést að best er að skilgreina línustrik sem par punkta, nánar tiltekið endapunkta línustriksins.
- Markmið okkar í þessum hluta af fyrirlestrinu verður að útfæra fall sem finnur fjarlægð milli línustrika.
- Við munum byrja á að útfæra góð hjálparföll sem nýtast meðal annars í að finna þessa fjarlægð, en eru einnig hentug í öðrum dæmum.
- Við munum útfæra:
  - Fall sem skoðar hvort tvö bil skerist (bxb).

- Af augljósum ástæðum sést að best er að skilgreina línustrik sem par punkta, nánar tiltekið endapunkta línustriksins.
- Markmið okkar í þessum hluta af fyrirlestrinu verður að útfæra fall sem finnur fjarlægð milli línustrika.
- Við munum byrja á að útfæra góð hjálparföll sem nýtast meðal annars í að finna þessa fjarlægð, en eru einnig hentug í öðrum dæmum.
- Við munum útfæra:
  - Fall sem skoðar hvort tvö bil skerist (bxb).
  - Fall sem skoðar hvort línustrik skerist (1x1).

25 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

- Af augljósum ástæðum sést að best er að skilgreina línustrik sem par punkta, nánar tiltekið endapunkta línustriksins.
- Markmið okkar í þessum hluta af fyrirlestrinu verður að útfæra fall sem finnur fjarlægð milli línustrika.
- Við munum byrja á að útfæra góð hjálparföll sem nýtast meðal annars í að finna þessa fjarlægð, en eru einnig hentug í öðrum dæmum.
- Við munum útfæra:
  - Fall sem skoðar hvort tvö bil skerist (bxb).
  - Fall sem skoðar hvort línustrik skerist (1x1).
  - Fall sem finnur stystu fjarlægð punkts og línustriks (p21).

- Af augljósum ástæðum sést að best er að skilgreina línustrik sem par punkta, nánar tiltekið endapunkta línustriksins.
- Markmið okkar í þessum hluta af fyrirlestrinu verður að útfæra fall sem finnur fjarlægð milli línustrika.
- Við munum byrja á að útfæra góð hjálparföll sem nýtast meðal annars í að finna þessa fjarlægð, en eru einnig hentug í öðrum dæmum.
- Við munum útfæra:
  - Fall sem skoðar hvort tvö bil skerist (bxb).
  - Fall sem skoðar hvort línustrik skerist (1x1).
  - Fall sem finnur stystu fjarlægð punkts og línustriks (p21).
  - Fall sem finnur stystu fjarlægð tveggja línustrika (121).

| Rúmfræði | 4. apríl 2019 | 25 / 59

Skurður bila

 Þegar við viljum skoða skurð tveggja bila nægir okkur að skoða hvort annar endapunktur bils er í hinu bilinu.

26 / 59

Skurður bila

 Þegar við viljum skoða skurð tveggja bila nægir okkur að skoða hvort annar endapunktur bils er í hinu bilinu.

```
// Skerast [a, b] og [c, d]?
bool bxb(double a, double b, double c, double d)
{
   if (a > b) swap(a, b);
   if (c > d) swap(c, d);
   return fmax(a,c) <= fmin(b,d);
}</pre>
```

 Þessi glæra gæti verið nokkuð dularfull en hún mun verða skýrari seinna í þessum fyrirlestri.

- Þessi glæra gæti verið nokkuð dularfull en hún mun verða skýrari seinna í þessum fyrirlestri.
- Við munum skoða áttunina á þríhyrningunum sem við getum myndað með endapunktum línustrikanna.

- Þessi glæra gæti verið nokkuð dularfull en hún mun verða skýrari seinna í þessum fyrirlestri.
- Við munum skoða áttunina á þríhyrningunum sem við getum myndað með endapunktum línustrikanna.
- ullet Látum a,b,c,d vera endapunkta línustrikanna.

- Þessi glæra gæti verið nokkuð dularfull en hún mun verða skýrari seinna í þessum fyrirlestri.
- Við munum skoða áttunina á þríhyrningunum sem við getum myndað með endapunktum línustrikanna.
- Látum a, b, c, d vera endapunkta línustrikanna.
- Ef þríhyningurinn stikaður með $\langle a,b,c,a \rangle$ hefur öfuga áttun miðað við $\langle a,b,d,a \rangle$ þá liggja punktarnir c og d sitthvoru megin við línustrikið $\langle a,b \rangle$.

- Þessi glæra gæti verið nokkuð dularfull en hún mun verða skýrari seinna í þessum fyrirlestri.
- Við munum skoða áttunina á þríhyrningunum sem við getum myndað með endapunktum línustrikanna.
- Látum a, b, c, d vera endapunkta línustrikanna.
- Ef þríhyningurinn stikaður með $\langle a,b,c,a \rangle$ hefur öfuga áttun miðað við $\langle a,b,d,a \rangle$ þá liggja punktarnir c og d sitthvoru megin við línustrikið $\langle a,b \rangle$.
- Við þurfum líka að ganga úr skugga um ferhyrningarnir sem endapunktarnir mynda skerast.

- Þessi glæra gæti verið nokkuð dularfull en hún mun verða skýrari seinna í þessum fyrirlestri.
- Við munum skoða áttunina á þríhyrningunum sem við getum myndað með endapunktum línustrikanna.
- Látum a, b, c, d vera endapunkta línustrikanna.
- Ef þríhyningurinn stikaður með $\langle a,b,c,a \rangle$ hefur öfuga áttun miðað við $\langle a,b,d,a \rangle$ þá liggja punktarnir c og d sitthvoru megin við línustrikið $\langle a,b \rangle$.
- Við þurfum líka að ganga úr skugga um ferhyrningarnir sem endapunktarnir mynda skerast.
- Það eru leiðinleg sértilfelli þegar þrír af endapunktunum liggja á sömulínunni.

- Þessi glæra gæti verið nokkuð dularfull en hún mun verða skýrari seinna í þessum fyrirlestri.
- Við munum skoða áttunina á þríhyrningunum sem við getum myndað með endapunktum línustrikanna.
- Látum a, b, c, d vera endapunkta línustrikanna.
- Ef þríhyningurinn stikaður með $\langle a,b,c,a \rangle$ hefur öfuga áttun miðað við $\langle a,b,d,a \rangle$ þá liggja punktarnir c og d sitthvoru megin við línustrikið $\langle a,b \rangle$.
- Við þurfum líka að ganga úr skugga um ferhyrningarnir sem endapunktarnir mynda skerast.
- Það eru leiðinleg sértilfelli þegar þrír af endapunktunum liggja á sömulínunni.
- Ég mun eftirláta ykkur að laga þetta sértilfelli, því þar sem við höfum aðallega áhuga á að finna fjarlægð línubila nægir að segja að línustrikin skerist ekki í þessu sértilfelli.

- Þessi glæra gæti verið nokkuð dularfull en hún mun verða skýrari seinna í þessum fyrirlestri.
- Við munum skoða áttunina á þríhyrningunum sem við getum myndað með endapunktum línustrikanna.
- Látum a, b, c, d vera endapunkta línustrikanna.
- Ef þríhyningurinn stikaður með $\langle a,b,c,a \rangle$ hefur öfuga áttun miðað við $\langle a,b,d,a \rangle$ þá liggja punktarnir c og d sitthvoru megin við línustrikið $\langle a,b \rangle$.
- Við þurfum líka að ganga úr skugga um ferhyrningarnir sem endapunktarnir mynda skerast.
- Það eru leiðinleg sértilfelli þegar þrír af endapunktunum liggja á sömulínunni.
- Ég mun eftirláta ykkur að laga þetta sértilfelli, því þar sem við höfum aðallega áhuga á að finna fjarlægð línubila nægir að segja að línustrikin skerist ekki í þessu sértilfelli.
- Þetta mun skýrast betur á eftir.

```
// Skilar attun á þrihyrningnum stikuðum með <a, b, c, a>
int sgnarea (point a, point b, point c)
    double f = real(b - a)*imag(c - a) - imag(b - a)*real(c - a);
    if (fabs(f) < EPS) return 0;
    if (f < EPS) return -1:
    return 1;
}
// Skerast \langle a, b \rangle og \langle c, d \rangle?
int IxI (point a, point b, point c, point d)
{
    int a1 = sgnarea(a, b, c), a2 = sgnarea(a, b, d),
        a3 = sgnarea(c, d, a), a4 = sgnarea(c, d, b);
    if (a1*a2*a3*a4 == 0) return 0; // ATH: virkar almennt ekki
    if (a1*a2 != -1 || a3*a4 != -1) return 0;
    return bxb(real(a), real(b), real(c), real(d))
        && bxb(imag(a), imag(b), imag(c), imag(d));
}
```

• Hér hefst fjörið.

- Hér hefst fjörið.
- Látum línustrikið vera $\langle (x_0, y_0), (x_1, y_1) \rangle$ og punktinn (x, y).

- Hér hefst fjörið.
- Látum línustrikið vera $\langle (x_0, y_0), (x_1, y_1) \rangle$ og punktinn (x, y).
- Við getum þá stikað línustrikið með $l(t)=(x_0+t\cdot(x_1-x_0),y_0+t\cdot(y_1-y_0)),t\in[0,1].$

29 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

- Hér hefst fjörið.
- Látum línustrikið vera $\langle (x_0,y_0),(x_1,y_1) \rangle$ og punktinn (x,y).
- Við getum þá stikað línustrikið með $l(t)=(x_0+t\cdot(x_1-x_0),y_0+t\cdot(y_1-y_0)),t\in[0,1].$
- Látum d tákna Evklíðsku firðina. Við munum nú lágmarka d^2 til að auðvelda deildunina.

- Hér hefst fjörið.
- Látum línustrikið vera $\langle (x_0,y_0),(x_1,y_1) \rangle$ og punktinn (x,y).
- Við getum þá stikað línustrikið með $l(t)=(x_0+t\cdot(x_1-x_0),y_0+t\cdot(y_1-y_0)),t\in[0,1].$
- Látum d tákna Evklíðsku firðina. Við munum nú lágmarka d^2 til að auðvelda deildunina.
- Látum $f(t) = d(l(t), (x, y))^2$.

29 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

- Hér hefst fjörið.
- Látum línustrikið vera $\langle (x_0,y_0),(x_1,y_1)\rangle$ og punktinn (x,y).
- Við getum þá stikað línustrikið með $l(t)=(x_0+t\cdot(x_1-x_0),y_0+t\cdot(y_1-y_0)),t\in[0,1].$
- Látum d tákna Evklíðsku firðina. Við munum nú lágmarka d^2 til að auðvelda deildunina.
- Látum $f(t) = d(l(t), (x, y))^2$.
- Við fáum enn fremur að

$$f(t) = (x_0 + t \cdot (x_1 - x_0) - x)^2 + (y_0 + t \cdot (y_1 - y_0) - y)^2$$

= $x_0^2 + t^2(x_1 - x_0)^2 + x^2 + 2x_0t(x_1 - x_0) - 2xx_0 - 2tx(x_1 - x_0)$
+ $y_0^2 + t^2(y_1 - y_0)^2 + y^2 + 2y_0t(y_1 - y_0) - 2yy_0 - 2ty(y_1 - y_0)$.

Deildum nú f og fáum

$$f'(t) = 2t(x_1 - x_0)^2 + 2x_0(x_1 - x_0) - 2x(x_1 - x_0) + 2t(y_1 - y_0)^2 + 2y_0(y_1 - y_0) - 2y(y_1 - y_0).$$

Deildum nú f og fáum

$$f'(t) = 2t(x_1 - x_0)^2 + 2x_0(x_1 - x_0) - 2x(x_1 - x_0) + 2t(y_1 - y_0)^2 + 2y_0(y_1 - y_0) - 2y(y_1 - y_0).$$

Metum nú í 0 óg fáum

$$f'(t_0) = 0$$

$$\Rightarrow t_0(x_1 - x_0)^2 + x_0(x_1 - x_0) - x(x_1 - x_0)$$

$$+t_0(y_1 - y_0)^2 + y_0(y_1 - y_0) - y(y_1 - y_0) = 0$$

$$\Rightarrow t_0 = \frac{x(x_1 - x_0) + y(y_1 - y_0) - x_0(x_1 - x_0) - y_0(y_1 - y_0)}{(y_1 - y_0)^2 + (x_1 - x_0)^2}$$

$$\Rightarrow t_0 = \frac{(x - x_0)(x_1 - x_0) + (y - y_0)(y_1 - y_0)}{(y_1 - y_0)^2 + (x_1 - x_0)^2}.$$

• Við erum nú búin að finna þann punkt á línunni gegnum (x_0, y_0) og (x_1, y_1) sem er næstur (x, y).

31 / 59

- Við erum nú búin að finna þann punkt á línunni gegnum (x_0, y_0) og (x_1, y_1) sem er næstur (x, y).
- Par sem línustrikið er stikað af t þegar $t \in [0,1]$ þá er þessi punktur á línustrikinu ef $t_0 \in [0,1]$.

- Við erum nú búin að finna þann punkt á línunni gegnum (x_0, y_0) og (x_1, y_1) sem er næstur (x, y).
- Par sem línustrikið er stikað af t þegar $t \in [0,1]$ þá er þessi punktur á línustrikinu ef $t_0 \in [0,1]$.
- Ef svo er ekki nægir okkur að skoða fjarlægð (x,y) til endapunktana (x_0,y_0) og (x_1,y_1) .

4□ > 4□ > 4 = > 4 = > = 90

31 / 59

Fjarlægð punkts og línustriks

- Við erum nú búin að finna þann punkt á línunni gegnum (x_0, y_0) og (x_1, y_1) sem er næstur (x, y).
- Par sem línustrikið er stikað af t þegar $t \in [0,1]$ þá er þessi punktur á línustrikinu ef $t_0 \in [0,1]$.
- Ef svo er ekki nægir okkur að skoða fjarlægð (x,y) til endapunktana (x_0,y_0) og (x_1,y_1) .

```
double p2!(point p, point |1, point |2)
{
    double t = (real(|2 - |1)*real(p - |1) + imag(|2 - |1)*imag(p - |1))
        /norm(|2 - |1);
    if (t > 0.0 && t < 1.0) return abs(|1 + t*(|2 - |1) - p);
    return fmin(abs(|1 - p), abs(|2 - p));
}</pre>
```

• Gefum okkur línustrikin $\langle a,b\rangle$ og $\langle c,d\rangle$.

32 / 59

- Gefum okkur línustrikin $\langle a,b\rangle$ og $\langle c,d\rangle$.
- Ef þau skerast þá er fjarlægðin á milli þeirra bersýnilega 0.

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019 32 / 59

- Gefum okkur línustrikin $\langle a,b\rangle$ og $\langle c,d\rangle$.
- Ef þau skerast þá er fjarlægðin á milli þeirra bersýnilega 0.
- Gerum því ráð fyrir að þau skerist ekki.

32 / 59

- Gefum okkur línustrikin $\langle a, b \rangle$ og $\langle c, d \rangle$.
- Ef þau skerast þá er fjarlægðin á milli þeirra bersýnilega 0.
- Gerum því ráð fyrir að þau skerist ekki.
- Pá er bersýnilega fjarlægð línustrikana minnst á milli a og $\langle c, d \rangle$, b og $\langle c, d \rangle$, c og $\langle a, b \rangle$ eða d og $\langle a, b \rangle$.

32 / 59

- Gefum okkur línustrikin $\langle a, b \rangle$ og $\langle c, d \rangle$.
- Ef þau skerast þá er fjarlægðin á milli þeirra bersýnilega 0.
- Gerum því ráð fyrir að þau skerist ekki.
- Pá er bersýnilega fjarlægð línustrikana minnst á milli a og $\langle c, d \rangle$, b og $\langle c, d \rangle$, c og $\langle a, b \rangle$ eða d og $\langle a, b \rangle$.
- Ég hef ekki minnst á það hingað til, en við höfum gert ráð fyrir að endapunktar línustrikana séu mismunandi.

32 / 59

- Gefum okkur línustrikin $\langle a, b \rangle$ og $\langle c, d \rangle$.
- Ef þau skerast þá er fjarlægðin á milli þeirra bersýnilega 0.
- Gerum því ráð fyrir að þau skerist ekki.
- Pá er bersýnilega fjarlægð línustrikana minnst á milli a og $\langle c, d \rangle$, b og $\langle c, d \rangle$, c og $\langle a, b \rangle$ eða d og $\langle a, b \rangle$.
- Ég hef ekki minnst á það hingað til, en við höfum gert ráð fyrir að endapunktar línustrikana séu mismunandi.
- ullet Ef a=b og c=d þá er fjarlægð línustrikana fjarlægðin milli a og c.

32 / 59

- Gefum okkur línustrikin $\langle a, b \rangle$ og $\langle c, d \rangle$.
- Ef þau skerast þá er fjarlægðin á milli þeirra bersýnilega 0.
- Gerum því ráð fyrir að þau skerist ekki.
- Pá er bersýnilega fjarlægð línustrikana minnst á milli a og $\langle c, d \rangle$, b og $\langle c, d \rangle$, c og $\langle a, b \rangle$ eða d og $\langle a, b \rangle$.
- Ég hef ekki minnst á það hingað til, en við höfum gert ráð fyrir að endapunktar línustrikana séu mismunandi.
- ullet Ef a=b og c=d þá er fjarlægð línustrikana fjarlægðin milli a og c.
- Ef a=b og $c \neq d$ þá er fjarlægð línustrikana fjarlægðin milli a og $\langle c,d \rangle.$

- Gefum okkur línustrikin $\langle a, b \rangle$ og $\langle c, d \rangle$.
- Ef þau skerast þá er fjarlægðin á milli þeirra bersýnilega 0.
- Gerum því ráð fyrir að þau skerist ekki.
- Pá er bersýnilega fjarlægð línustrikana minnst á milli a og $\langle c, d \rangle$, b og $\langle c, d \rangle$, c og $\langle a, b \rangle$ eða d og $\langle a, b \rangle$.
- Ég hef ekki minnst á það hingað til, en við höfum gert ráð fyrir að endapunktar línustrikana séu mismunandi.
- $\bullet$ Ef a=b og c=d þá er fjarlægð línustrikana fjarlægðin milli a og c.
- Ef a=b og $c \neq d$ þá er fjarlægð línustrikana fjarlægðin milli a og $\langle c,d \rangle$.
- Ef $a \neq b$ og c = d þá er fjarlægð línustrikana fjarlægðin milli c og $\langle a,b \rangle$.

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019 32 / 59

 Til að útfæra hringi geymum við iðulega miðpunkt hringsins og geisla hans.

- Til að útfæra hringi geymum við iðulega miðpunkt hringsins og geisla hans.
- Það er gott að vita að unnt er að ákvarð hring útfrá:

- Til að útfæra hringi geymum við iðulega miðpunkt hringsins og geisla hans.
- Það er gott að vita að unnt er að ákvarð hring útfrá:
  - Miðju og geisla.

- Til að útfæra hringi geymum við iðulega miðpunkt hringsins og geisla hans.
- Það er gott að vita að unnt er að ákvarð hring útfrá:
  - Miðju og geisla.
  - Miðju og og punkti á jaðri hringsins.

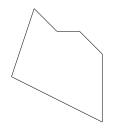
- Til að útfæra hringi geymum við iðulega miðpunkt hringsins og geisla hans.
- Það er gott að vita að unnt er að ákvarð hring útfrá:
  - Miðju og geisla.
  - Miðju og og punkti á jaðri hringsins.
  - Þremur punktum á jaðri hringsins.

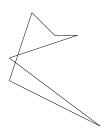
- Til að útfæra hringi geymum við iðulega miðpunkt hringsins og geisla hans.
- Það er gott að vita að unnt er að ákvarð hring útfrá:
  - Miðju og geisla.
  - Miðju og og punkti á jaðri hringsins.
  - Þremur punktum á jaðri hringsins.
  - Tveimur punktum á jaðri hringsins og geisla (hér er þó tveir mögulegir hringir).

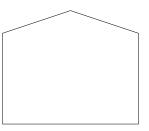
34 / 59

Marghyrningar

• *Marghyrningur* er samfelldur, lokaður ferill í plani sem samanstendur af beinum línustrikum.

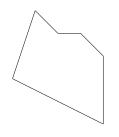

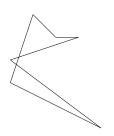

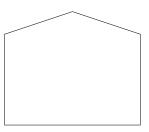

Marghyrningar

- *Marghyrningur* er samfelldur, lokaður ferill í plani sem samanstendur af beinum línustrikum.
- Ef ferillinn er einfaldur þá kallast marghyrningurinn einfaldur.

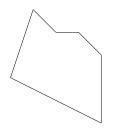

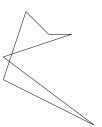

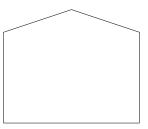

Marghyrningar

- Marghyrningur er samfelldur, lokaður ferill í plani sem samanstendur af beinum línustrikum.
- Ef ferillinn er einfaldur þá kallast marghyrningurinn einfaldur.
- Marghyrningur eru sagður vera *kúptur* ef sérhver beina lína dregin gegnum marghyrninginn sker mest tvo punkta á marghyrningnum.

 Þegar við viljum tákna marghyrning í tölvu notum við einfaldlega hornpunkta hans.

• Þegar við viljum tákna marghyrning í tölvu notum við einfaldlega hornpunkta hans.

Röð punktanna skiptir máli.

- Þegar við viljum tákna marghyrning í tölvu notum við einfaldlega hornpunkta hans.
- Röð punktanna skiptir máli.
- Til þæginda geymum við einn punkt tvisvar, nánar tiltekið er fremsti og aftasti punkturinn eins.

- Þegar við viljum tákna marghyrning í tölvu notum við einfaldlega hornpunkta hans.
- Röð punktanna skiptir máli.
- Til þæginda geymum við einn punkt tvisvar, nánar tiltekið er fremsti og aftasti punkturinn eins.
- Þetta er því við höfum oft meira áhuga á línustrikunum milli hornpuntkanna heldur en hornpunktunum sjálfum.

- Þegar við viljum tákna marghyrning í tölvu notum við einfaldlega hornpunkta hans.
- Röð punktanna skiptir máli.
- Til þæginda geymum við einn punkt tvisvar, nánar tiltekið er fremsti og aftasti punkturinn eins.
- Þetta er því við höfum oft meira áhuga á línustrikunum milli hornpuntkanna heldur en hornpunktunum sjálfum.
- typedef vector<point> polygon;

Nokkur atriði um marghyrninga

 Þar sem marghyrningar er mjög vinsælir í keppnum munum við fara í nokkur atriði sem er gott að kunna.

Ummál marghyrnings

• Ummála marghyrnings er einfalt að reikna í línulegum tíma.

Ummál marghyrnings

- Ummála marghyrnings er einfalt að reikna í línulegum tíma.
- Maður leggur einfaldlega saman allar hliðarlengdirnar.

Ummál marghyrnings

```
// p[0] == p[n - 1]
double ummal(polygon p)
{
    int i;
    double r = 0.0;
    for (i = 0; i < p.size() - 1; i++)
     {
        r = r + abs(p[i] - p[i + 1]);
     }
    return r;
}</pre>
```

 Ummál marghyrninga er þó ekki jafnt algengt í keppnum og flatarmál marghyrninga.

- Ummál marghyrninga er þó ekki jafnt algengt í keppnum og flatarmál marghyrninga.
- Það er einnig auðvelt að reikna flatarmálið í línulegum tíma, þó það sé ekki endilega augljóst að þetta skili flatarmálinu.

- Ummál marghyrninga er þó ekki jafnt algengt í keppnum og flatarmál marghyrninga.
- Það er einnig auðvelt að reikna flatarmálið í línulegum tíma, þó það sé ekki endilega augljóst að þetta skili flatarmálinu.
- Fyrir áhugasama er hægt að nota setningu Green til að leiða út eftirfarandi forritsbút.

```
double flatarmal(polygon &p)
{
    int i;
    double r = 0.0;
    for (i = 0; i < p.size() - 1; i++)
    {
        r = r + real(p[i])*imag(p[i + 1]) - real(p[i + 1])*imag(p[i]);
    }
    return fabs(0.5*r);
}</pre>
```

```
double flatarmal(polygon &p)
{
    int i;
    double r = 0.0;
    for (i = 0; i < p.size() - 1; i++)
    {
        r = r + real(p[i])*imag(p[i + 1]) - real(p[i + 1])*imag(p[i]);
    }
    return fabs(0.5*r);
}</pre>
```

 Við þurfum að skila tölugildinu því við getum fengið neikvætt flatarmál.

```
double flatarmal(polygon &p)
{
    int i;
    double r = 0.0;
    for (i = 0; i < p.size() - 1; i++)
    {
        r = r + real(p[i])*imag(p[i + 1]) - real(p[i + 1])*imag(p[i]);
    }
    return fabs(0.5*r);
}</pre>
```

- Við þurfum að skila tölugildinu því við getum fengið neikvætt flatarmál.
- Neikvætt flatarmál hljómar kannski furðulega en það fellur eðlilega úr sönnun summunar ef notast er við setningu Green.

```
double flatarmal(polygon &p)
{
   int i;
   double r = 0.0;
   for (i = 0; i < p.size() - 1; i++)
   {
       r = r + real(p[i])*imag(p[i + 1]) - real(p[i + 1])*imag(p[i]);
   }
   return fabs(0.5*r);
}</pre>
```

- Við þurfum að skila tölugildinu því við getum fengið neikvætt flatarmál.
- Neikvætt flatarmál hljómar kannski furðulega en það fellur eðlilega úr sönnun summunar ef notast er við setningu Green.
- Til að nota hana þarf að reikna ferilheildi og útkoman úr ferilheildum skiptir um formerki þegar breytt er um átt stikunar ferilsins.

```
double flatarmal(polygon &p)
{
   int i;
   double r = 0.0;
   for (i = 0; i < p.size() - 1; i++)
   {
       r = r + real(p[i])*imag(p[i + 1]) - real(p[i + 1])*imag(p[i]);
   }
   return fabs(0.5*r);
}</pre>
```

- Við þurfum að skila tölugildinu því við getum fengið neikvætt flatarmál.
- Neikvætt flatarmál hljómar kannski furðulega en það fellur eðlilega úr sönnun summunar ef notast er við setningu Green.
- Til að nota hana þarf að reikna ferilheildi og útkoman úr ferilheildum skiptir um formerki þegar breytt er um átt stikunar ferilsins.
- Þetta þýðir að formerki r eftir forlykkjuna er jákvætt ef punktar p eru gefnir rangsælis og neikvætt ef þeir eru gefnir réttsælis.

Punktur í marghyrning

 Að ákvarða hvort punktur sé inni í marghyrning (e. the point in polygon problem) er algent undirvandamál í rúmfræði dæmum.

Punktur í marghyrning

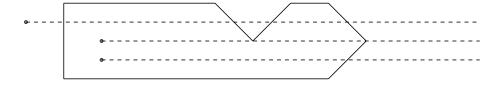
- Að ákvarða hvort punktur sé inni í marghyrning (e. the point in polygon problem) er algent undirvandamál í rúmfræði dæmum.
- Aðallega er gengist við tvær aðferðir til að leysa slík dæmi, sú fyrri er að nota geislarakningu (e. raytracing) og hin er að reikna summu aðliggjandi horna marghyrningsins miðað við punktinn.

• Við getum dregið geisla frá punktinum sem við viljum skoða í einhverja átt og talið hversu oft við skerum jaðar marghyrningsins.

- Við getum dregið geisla frá punktinum sem við viljum skoða í einhverja átt og talið hversu oft við skerum jaðar marghyrningsins.
- Ef við erum fyrir utan marghyrninginn og skerum jaðarinn erum við inni í honum, en ef við erum fyrir utan og skerum jaðarinn erum við fyrir innan (þetta er í raun skilgreining á því hvenær geislinn sker marghyrninginn).

- Við getum dregið geisla frá punktinum sem við viljum skoða í einhverja átt og talið hversu oft við skerum jaðar marghyrningsins.
- Ef við erum fyrir utan marghyrninginn og skerum jaðarinn erum við inni í honum, en ef við erum fyrir utan og skerum jaðarinn erum við fyrir innan (þetta er í raun skilgreining á því hvenær geislinn sker marghyrninginn).
- Svo ef við skerum jaðarinn slétt tölu sinnum er punkturinn fyrir innan, og annars fyrir utan (Setning Jordan).

- Við getum dregið geisla frá punktinum sem við viljum skoða í einhverja átt og talið hversu oft við skerum jaðar marghyrningsins.
- Ef við erum fyrir utan marghyrninginn og skerum jaðarinn erum við inni í honum, en ef við erum fyrir utan og skerum jaðarinn erum við fyrir innan (þetta er í raun skilgreining á því hvenær geislinn sker marghyrninginn).
- Svo ef við skerum jaðarinn slétt tölu sinnum er punkturinn fyrir innan, og annars fyrir utan (Setning Jordan).
- Við getum látið geislann vera línustrik, nógu langt til að vera út fyrir marghyrninginn, og notað síðan 1x1 til að ákvarða í línulegum tíma hversu oft geislinn sker marghyrninginn.

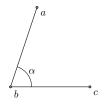
 Þessi aðferð er með aragrúa af sértilfellum sem gerir þessa aðferð nokkuð óþægilega í útfærslu.

- Þessi aðferð er með aragrúa af sértilfellum sem gerir þessa aðferð nokkuð óþægilega í útfærslu.
- Öll sértilfellin eiga það sameiginlegt að vera þegar geislinn sker endapunkta línustrika marghyrningsins.

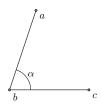
- Þessi aðferð er með aragrúa af sértilfellum sem gerir þessa aðferð nokkuð óþægilega í útfærslu.
- Öll sértilfellin eiga það sameiginlegt að vera þegar geislinn sker endapunkta línustrika marghyrningsins.
- Ef marghyrningurinn er kúptur er nokkuð auðvelt að eiga við þessi sértilfelli, en það gildir ekki í flestum dæmum.

- Þessi aðferð er með aragrúa af sértilfellum sem gerir þessa aðferð nokkuð óþægilega í útfærslu.
- Öll sértilfellin eiga það sameiginlegt að vera þegar geislinn sker endapunkta línustrika marghyrningsins.
- Ef marghyrningurinn er kúptur er nokkuð auðvelt að eiga við þessi sértilfelli, en það gildir ekki í flestum dæmum.
- Þessi aðferð verður því ekki úrfærð hér.

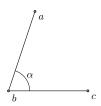
• Látum p_i , i < n tákna hornpunkta marghyrnings, p einhvern punkt, $\alpha(a,b,c)$ vera hornið milli sem punktarnir a, b og c mynda og $\beta(a,b,c)$ vera 1 ef brotna línustrikið $\langle a,b,c \rangle$ "beygir" til vinstri en -1 annars.

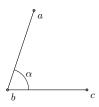
- Látum $p_i, i < n$ tákna hornpunkta marghyrnings, p einhvern punkt, $\alpha(a,b,c)$ vera hornið milli sem punktarnir a,b og c mynda og $\beta(a,b,c)$ vera 1 ef brotna línustrikið $\langle a,b,c \rangle$ "beygir" til vinstri en -1 annars.
- Afstæð hornsumma marghyrnings með tilliti til punkts q er $\sum_{i=0}^{n} \beta(q, p_i, p_{i+1}) \alpha(p_i, q, p_{i+1}).$

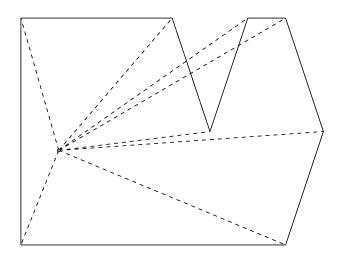

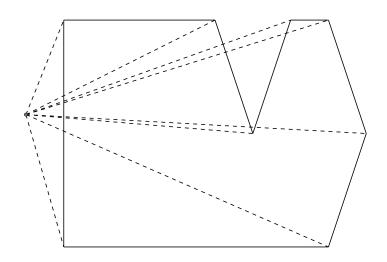
- Látum $p_i, i < n$ tákna hornpunkta marghyrnings, p einhvern punkt, $\alpha(a,b,c)$ vera hornið milli sem punktarnir a,b og c mynda og $\beta(a,b,c)$ vera 1 ef brotna línustrikið $\langle a,b,c \rangle$ "beygir" til vinstri en -1 annars.
- Afstæð hornsumma marghyrnings með tilliti til punkts q er $\sum_{i=0}^{n} \beta(q, p_i, p_{i+1}) \alpha(p_i, q, p_{i+1}).$
- ullet Ef q er inni í marghyrningnum þá er þessi summa bersýnilega $2\pi.$

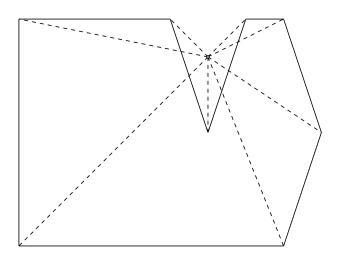

- Látum $p_i,\ i < n$ tákna hornpunkta marghyrnings, p einhvern punkt, $\alpha(a,b,c)$ vera hornið milli sem punktarnir $a,\ b$ og c mynda og $\beta(a,b,c)$ vera 1 ef brotna línustrikið $\langle a,b,c \rangle$ "beygir" til vinstri en -1 annars.
- Afstæð hornsumma marghyrnings með tilliti til punkts q er $\sum_{i=0}^{n} \beta(q, p_i, p_{i+1}) \alpha(p_i, q, p_{i+1}).$
- ullet Ef q er inni í marghyrningnum þá er þessi summa bersýnilega $2\pi.$
- ullet Ef q er fyrir utan marghyrninginn þá verður summan hins vegar 0.


```
// alpha í glaerunum
double angle (point a, point o, point b)
    double r = fabs(arg(a - o) - arg(b - o));
    return r < M PI ? r : 2*M PI - r;
}
int beta (point a, point b, point c)
{
    return real(b - a)*imag(c - a) - imag(b - a)*real(c - a) > 0.0 ? 1 : -1;
int is in (polygon& p, point q)
    int i:
    double s = 0.0:
    for (i = 0; i < p.size() - 1; i++)
        s = s + beta(q, p[i], p[i + 1])*angle(p[i], q, p[i + 1]);
    return (fabs(s) > M PI ? 1 : 0);
}
```

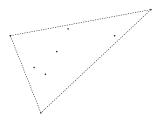
• *Kúptur hjúpur punktasafns* er minnsti kúpti marghyrningur sem inniheldur all punkta punktasafnsins.

- Kúptur hjúpur punktasafns er minnsti kúpti marghyrningur sem inniheldur all punkta punktasafnsins.
- Maður getur ímyndað sér að maður taki teygju og strekki hana yfir punkta safnið og sleppi henni svo.

- Kúptur hjúpur punktasafns er minnsti kúpti marghyrningur sem inniheldur all punkta punktasafnsins.
- Maður getur ímyndað sér að maður taki teygju og strekki hana yfir punkta safnið og sleppi henni svo.
- Við munum nota aðferð sem kallast Graham's scan til að finna kúpta hjúp punktasafns.

- Kúptur hjúpur punktasafns er minnsti kúpti marghyrningur sem inniheldur all punkta punktasafnsins.
- Maður getur ímyndað sér að maður taki teygju og strekki hana yfir punkta safnið og sleppi henni svo.
- Við munum nota aðferð sem kallast Graham's scan til að finna kúpta hjúp punktasafns.

- Kúptur hjúpur punktasafns er minnsti kúpti marghyrningur sem inniheldur all punkta punktasafnsins.
- Maður getur ímyndað sér að maður taki teygju og strekki hana yfir punkta safnið og sleppi henni svo.
- Við munum nota aðferð sem kallast Graham's scan til að finna kúpta hjúp punktasafns.

 Við byrjum á að velja vendipunkt, yfirleitt látin vera punkturinn neðst til vinstri.

- Við byrjum á að velja vendipunkt, yfirleitt látin vera punkturinn neðst til vinstri.
- Við látum hann fremst í safnið og röðum svo restin miðið við hornið sem þeir mynda við vendipunktinn.

53 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

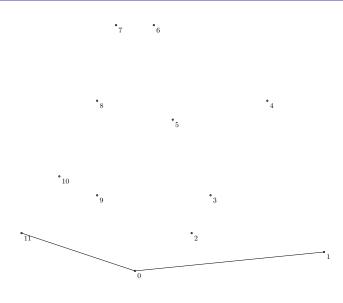
- Við byrjum á að velja vendipunkt, yfirleitt látin vera punkturinn neðst til vinstri.
- Við látum hann fremst í safnið og röðum svo restin miðið við hornið sem þeir mynda við vendipunktinn.
- Við gefum okkur svo hlaða og látum aftasta, fremsta og næst fremsta punktinn á hlaðann.

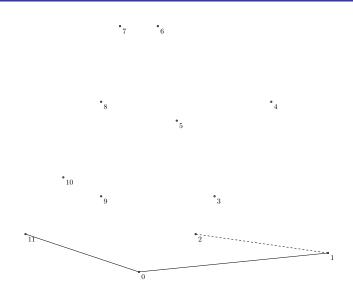
Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019 53/59

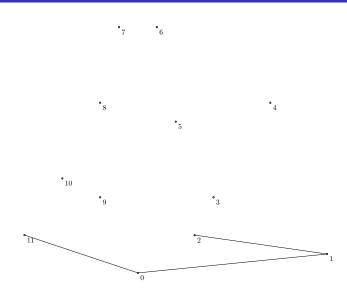
- Við byrjum á að velja vendipunkt, yfirleitt látin vera punkturinn neðst til vinstri.
- Við látum hann fremst í safnið og röðum svo restin miðið við hornið sem þeir mynda við vendipunktinn.
- Við gefum okkur svo hlaða og látum aftasta, fremsta og næst fremsta punktinn á hlaðann.
- Við göngum síðan í gegnum raðaða punkta safnið okkur og fyrir hvert stak fjarlægjum við ofan af hlaðanum á meðan efstu tvö stökin á hlaðanum og stakið sem við erum á í listanum mynda hægri beygju.
   Þegar þau mynda vinstri beygju bætum við stakinu úr safninu á hlaðan.

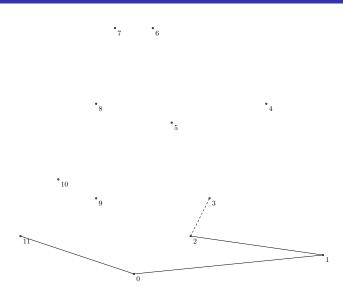
- Við byrjum á að velja vendipunkt, yfirleitt látin vera punkturinn neðst til vinstri.
- Við látum hann fremst í safnið og röðum svo restin miðið við hornið sem þeir mynda við vendipunktinn.
- Við gefum okkur svo hlaða og látum aftasta, fremsta og næst fremsta punktinn á hlaðann.
- Við göngum síðan í gegnum raðaða punkta safnið okkur og fyrir hvert stak fjarlægjum við ofan af hlaðanum á meðan efstu tvö stökin á hlaðanum og stakið sem við erum á í listanum mynda hægri beygju.
   Þegar þau mynda vinstri beygju bætum við stakinu úr safninu á hlaðan.
- Þegar við er búin að fara í gegnum allt safnið er hlaðinn kúpti hjúpurinn.

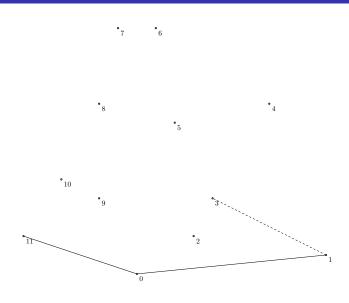

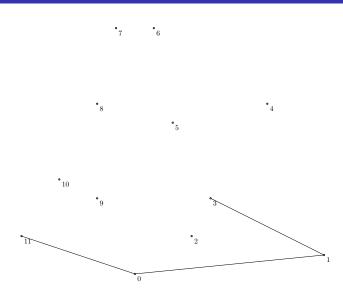

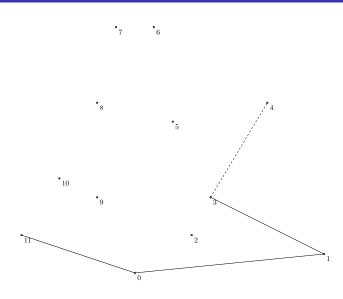

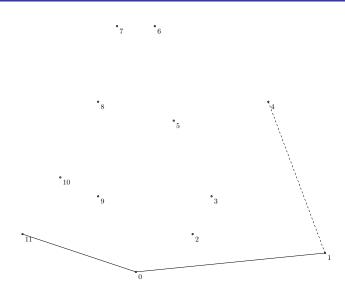

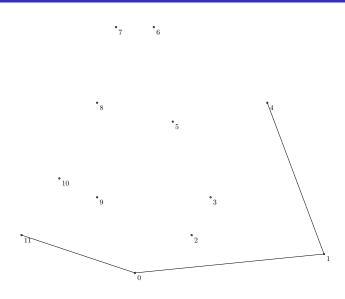

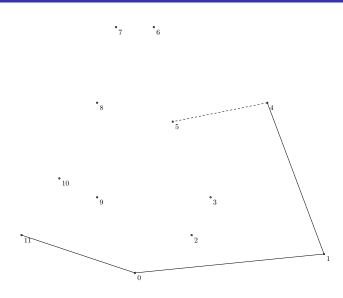

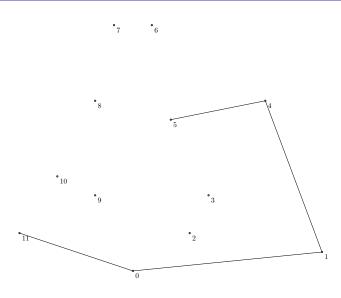

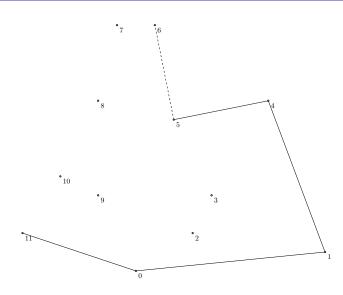

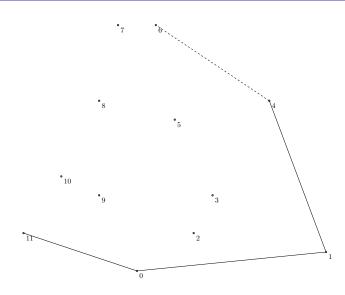

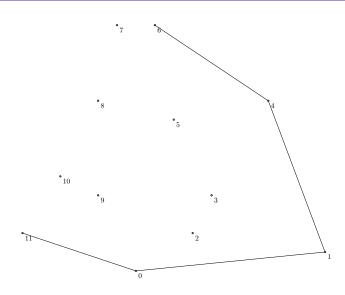

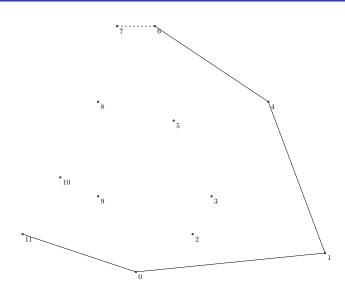

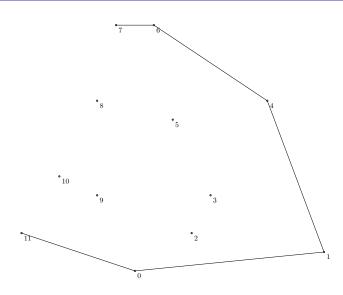

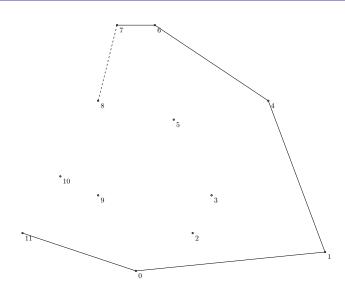

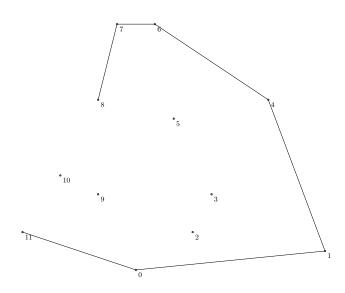

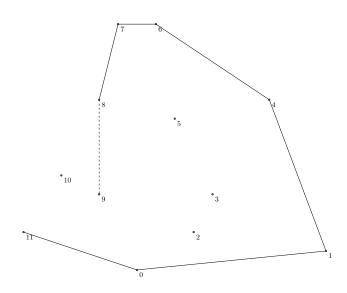

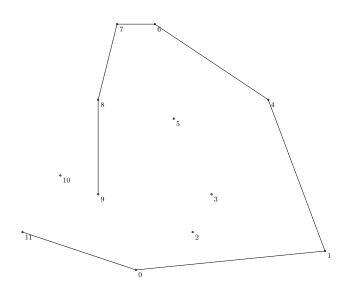

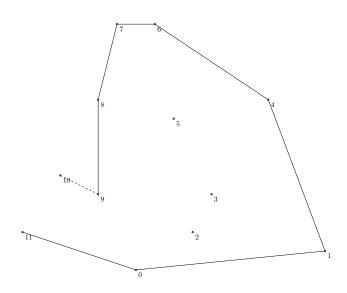

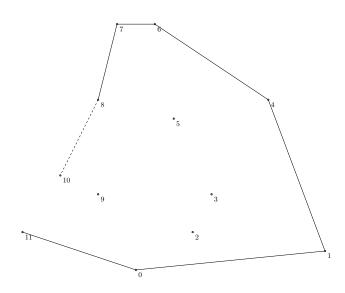

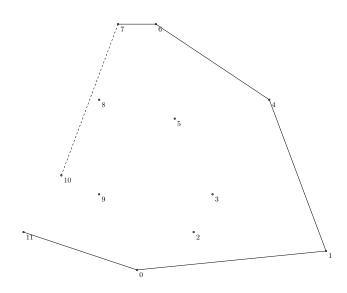

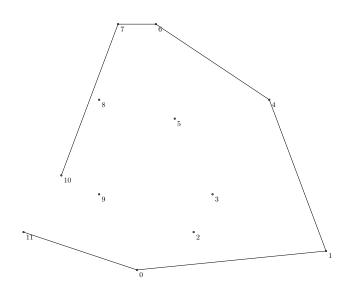

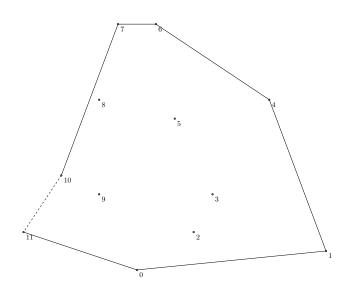

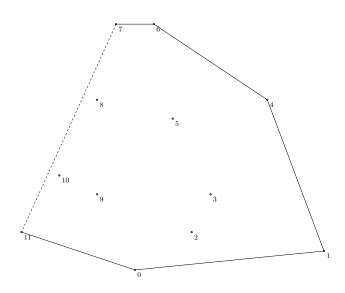

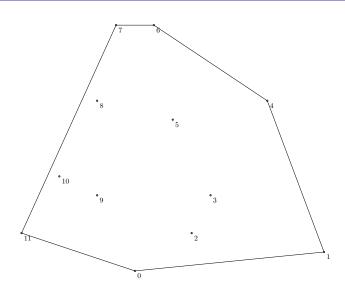

• Það er ljóst að hlaðinn í lok reikniritsins lýsir kúptum marghyrningi.

- Það er ljóst að hlaðinn í lok reikniritsins lýsir kúptum marghyrningi.
- Það er þó aðeins meira mál að sýna að þetta sé í raun kúpti hjúpur punktasafnsins.

- Það er ljóst að hlaðinn í lok reikniritsins lýsir kúptum marghyrningi.
- Það er þó aðeins meira mál að sýna að þetta sé í raun kúpti hjúpur punktasafnsins.
- Við látum það ógert í þessum fyrirlestri.

- Það er ljóst að hlaðinn í lok reikniritsins lýsir kúptum marghyrningi.
- Það er þó aðeins meira mál að sýna að þetta sé í raun kúpti hjúpur punktasafnsins.
- Við látum það ógert í þessum fyrirlestri.
- Ef punktasafnið inniheldur n punkta þá er reikniritið $\mathcal{O}(n\log n)$ út af því við þurfum að raða punktunum. Eftir röðun er reikniritið $\mathcal{O}(n)$ því hver punktur fer inn á hlaðan einu sinni.

- Það er ljóst að hlaðinn í lok reikniritsins lýsir kúptum marghyrningi.
- Það er þó aðeins meira mál að sýna að þetta sé í raun kúpti hjúpur punktasafnsins.
- Við látum það ógert í þessum fyrirlestri.
- Ef punktasafnið inniheldur n punkta þá er reikniritið $\mathcal{O}(n\log n)$ út af því við þurfum að raða punktunum. Eftir röðun er reikniritið $\mathcal{O}(n)$ því hver punktur fer inn á hlaðan einu sinni.
- ATH: Útfærslan á næstu glæru gerir ráð fyrir því að það sé til óúrkynjaður kúptur hjúpur, m.ö.o. til eru þrír punktar í safninu sem liggja ekki á sömu línu.

- Það er ljóst að hlaðinn í lok reikniritsins lýsir kúptum marghyrningi.
- Það er þó aðeins meira mál að sýna að þetta sé í raun kúpti hjúpur punktasafnsins.
- Við látum það ógert í þessum fyrirlestri.
- Ef punktasafnið inniheldur n punkta þá er reikniritið $\mathcal{O}(n\log n)$ út af því við þurfum að raða punktunum. Eftir röðun er reikniritið $\mathcal{O}(n)$ því hver punktur fer inn á hlaðan einu sinni.
- ATH: Útfærslan á næstu glæru gerir ráð fyrir því að það sé til óúrkynjaður kúptur hjúpur, m.ö.o. til eru þrír punktar í safninu sem liggja ekki á sömu línu.
- Æfing: Búið til fall sem ákvarðar hvort punkta safn hafi óúrkynjaðan kúpt hjúp (Ábending: minniháttar breytingar ccw gefa fall sem segir hvort gefnir punktar liggi á sömu línu).

```
point piv;
bool cmp(point a, point b)
    return fabs(arg(a - piv) - arg(b - piv)) < EPS?
        abs(a - piv) < abs(b - piv):
        arg(a - piv) < arg(b - piv):
}
int ccw(point a, point b, point c)
{
    return real(b - a)*imag(c - a) - imag(b - a)*real(c - a) > 0.0 ? 1 : 0;
polygon convex hull(vector<point> p)
    polygon h: int i. i. mn = 0:
    for (i = 1; i < p.size(); i++)
        if (imag(p[i]) < imag(p[mn]) ||</pre>
                imag(p[i]) = imag(p[mn]) \&\& real(p[i]) < imag(p[mn]))
            mn = i
    swap(p[mn], p[0]); piv = p[0];
    sort(p.begin() + 1, p.end(), cmp);
    h.push back(p[p.size() - 1]); h.push back(p[0]); h.push back(p[1]);
    i = 2:
    while (i < p.size())
        i = h.size() - 1;
        if (ccw(h[j - 1], h[j], p[i])) h.push back(p[i++]);
        else h.pop back();
    }
    return h:
}
                                                       4 D > 4 B > 4 B > 4 B > -
```

• Þið hafið öll heyrt um helmingunarleit.

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019 57 / 59

- Þið hafið öll heyrt um helmingunarleit.
- Sum ykkar hafa þó kannski ekki heyrt um þriðjungunarleit.

- Þið hafið öll heyrt um helmingunarleit.
- Sum ykkar hafa þó kannski ekki heyrt um þriðjungunarleit.
- Þriðjungunarleit finnur útgildi kúpts falls.

- Þið hafið öll heyrt um helmingunarleit.
- Sum ykkar hafa þó kannski ekki heyrt um þriðjungunarleit.
- Þriðjungunarleit finnur útgildi kúpts falls.
- Ólíkt helmingurnarleit þá skiptum við leitarsvæðinu upp í þriðjunga, í stað helminga, og notum til þess tvo punkta.

- Þið hafið öll heyrt um helmingunarleit.
- Sum ykkar hafa þó kannski ekki heyrt um þriðjungunarleit.
- Þriðjungunarleit finnur útgildi kúpts falls.
- Ólíkt helmingurnarleit þá skiptum við leitarsvæðinu upp í þriðjunga, í stað helminga, og notum til þess tvo punkta.
- Látum f vera kúpt fall á [a, b].

- Þið hafið öll heyrt um helmingunarleit.
- Sum ykkar hafa þó kannski ekki heyrt um þriðjungunarleit.
- Þriðjungunarleit finnur útgildi kúpts falls.
- Olíkt helmingurnarleit þá skiptum við leitarsvæðinu upp í þriðjunga, í stað helminga, og notum til þess tvo punkta.
- Látum f vera kúpt fall á [a,b].
- Þá gildir fyrir $s,t \in [a,b], \ s < t$ að ef f(s) > f(t) þá tekur f lágildi á [s,b], en annars tekur f lágildi á [a,t].

57 / 59

Bergur Snorrason Rúmfræði 4. apríl 2019

Niðurlag

• Við erum nú búnir að fara yfir það efni sem við ætluðum okkur.

Niðurlag

- Við erum nú búnir að fara yfir það efni sem við ætluðum okkur.
- Ef ykkur vantar námskeið fyrir komandi annir sem tengjast lauslega keppnisforritun eru t.d. í boði Þýðendur, Líkinda og tölfræði, Fléttufræði, Rúmfræði, Algebra II, Slembiferli, Tvinnfallagreining (Stærðfræðigreining IIIB) og Töluleg greining.

Niðurlag

- Við erum nú búnir að fara yfir það efni sem við ætluðum okkur.
- Ef ykkur vantar námskeið fyrir komandi annir sem tengjast lauslega keppnisforritun eru t.d. í boði Þýðendur, Líkinda og tölfræði, Fléttufræði, Rúmfræði, Algebra II, Slembiferli, Tvinnfallagreining (Stærðfræðigreining IIIB) og Töluleg greining.
- Við mælum sérstaklega með Algebra I, Greining reiknirita og Netafræði.